

Odada Yalnız • Mine Soysal

Genç Kitaplar • Öyküler • 120 sayfa • Önerilen sınıflar: 7, 8, Lise
PSİKOLOJİ • İLETİŞİM • DUYGULAR • HAKLAR
aile • eğitim hakkı • dayanışma • şiddet • engelli yaşamı • çıraklık • kardeşlik •
bağımlılık • bilgisayar • köy yaşamı • yoksulluk • sanat

Eyvah Kitap! İle tanınan gençlik edebiyatımızın cesur kalemi yazar **Mine Soysal**'ın gerçekçi kaleminden süzülen 13 öykü, Türkiye'nin bambaşka coğrafyalarında, değişik sosyal çevrelerde, farklı gelir düzeylerinde var olmaya çalışan günümüz gençlerinin sesini taşıyor. Gençlerin sorunlarını, dileklerini, kimi sesli kimi sessiz çılgınlıklarını dile getiriyor. Engelli yaşamından, eğitim hakkına, bilgisayar tutkusundan ayrılmış ailelere, aile içi şiddetten töreye; bağımlılıktan ilk aşka uzanan bu çok katmanlı öyküler, ülkemizin gençlik hallerinin birer fotoğrafını çekiyor.

Kitapta yer alan öyküler: *Evde Kimse Yok; Pembe Çile; Çırak; İyi Yapmış; Odada; Azad; Kayısım; İntikam; Dört Duvar; Komşu; Dönüş; Umut; Yolculuk.*

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Edebiyatta öykü ve roman hangi nitelikleriyle birbirinden farklılaşır? Kısa romana öykü, uzun öyküye roman denilebilir mi?
- 2- Kendine ait bir evde, karışan olmadan yaşamak, o yaşlardaki gençlerin hayali olduğu halde, "Evde Kimse Yok" öyküsünün kahramanı neden evdeki yalnızlığını fırsat olarak görmüyor? Sizce herhangi bir çocuk, anne babasının ayrılmasını hangi yaşlarda daha kolay göğüsleyebilir?
- 3- "Pembe Çile" öyküsünü okurken neler hissettiniz? Bu öyküde kimler olumlu karakterler olarak öne çıkıyor? Sizce karnındaki bebek zarar gördüyse ya da kız bebekse Pembe'nin yaşamında neler olur?
- 4- Kendinizi, "Çırak" öyküsündeki Recep'in yerine koyun ve geleceğiniz (geleceği) için neler yapabileceğinizi, bu çaresizlikten nasıl çıkabileceğinizi düşünün. Kurtuluş için Recep'e ne önerirsiniz? Sizce Recep'in ve kardeşlerinin okumaması, sürekli şiddet görmelerinin sorumlusu babaları mı? Geniş düşünerek yanıtlayın.
- 5- "İyi Yapmış" öyküsünde Merve'nin babası, amcası ve Nagihan Hala'sı arasında geçen evlenme krizini yorumlayın. 17 yaşındaki Nagihan'ın eğitimini bırakarak 33 yaşındaki Sıtkı gibi biriyle evlenme ısrarı ve sonrasında da erkek kardeşlerinin onu görmezden gelme tutumu için neler söylenebilir? Bu önemli konu, kardeşler arası sağlıklı iletişime uygun olarak nasıl ele alınmalıydı?
- 6- "Odada" öyküsünde Gamze'nin, ailesine, Ceto'ya ve Neli'ye bakışı size neler düşündürdü? Gamze'nin kendi yönünden aktardığı olayları annesinin ya da babasının gözüyle nasıl anlatırsınız?
- 7- "Azad" öyküsünde Azad'ın ailesindeki dayanışma alışkanlığı, felaket yaşanmamış olsa, nasıl bir geleceğin ipuçlarını veriyor? Eğitiminde ve ilişkilerinde sağlam adımlarla ilerleyen Azad'ın yerinde olsanız, başınıza gelen büyük trajedi karşısında tepkiniz ne olurdu?
- 8- Dayanışma yalnızca insanlar arası bir olgu mudur? "Kayısım" öyküsünde Ayşe ve ailesinin doğayla dayanışma içinde olduğu söylenebilir mi? Açıklayın.
- 9- "İntikam" öyküsünde Tolga, anne ve babasını kendisini düşünmemekle suçlamakta haklı mı? Gittiği devlet okulunda katlanmak zorunda kaldıkları gerçekten ailesinin suçu mu? Tolga, intikama odaklanmak yerine yeni okulunda nasıl bir yol izleyebilirdi?
- 10- "Dört Duvar" öyküsünde Feride'nin yaşadığı çevrede yoksulluktan çıkış yolu olarak neler gösteriliyor? Aysel ve ailesinin diğerlerinden daha dindar olduğu söylenebilir mi?

- 11- İnsanlar neden “Komşu” öyküsündeki Pervin Hanım gibi kendilerinden farklı olanları dışlama eğilimi gösteriyorlar? Farklılık bir tehdit mi? En zor koşullara direnen Pervin Hanım’ın tam da düze çıktığında ölmesi size ne düşündürüyor?
- 12- “Dönüş” öyküsünde Tamar’ın korktuğu gibi, bir ölüm geniş kitlelerin yaşamını nasıl etkileyebilir, hatta değiştirebilir?
- 13- “Umut” öyküsündeki 15’lik Umut’un derdi yalnızca bağımlılık mı? Hassas olduğu sözcüklere bakıldığında geçmişiyile ilgili neler düşünülebilir?
- 14- “Yolculuk” öyküsündeki Esma’nın şanslı biri olduğu söylenebilir mi? Söylenebilirse hangi ayrıntılara dayandığınızı açıklayın.
- 15- Okumayı bitirdiğinizde kitap sizde nasıl bir etki yaptı; genel olarak neler hissettiniz?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Araştırma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplar halinde çalışarak basına yansıyan “aile içi şiddet” haberlerini tarasınlar. Gruplar en az 5 vakayı ele alıp nedenleri, sonuçları, suçluların öz savunmaları ve aldıkları cezalar bakımından inceleyerek rapor halinde düzenlesinler. Tüm grupların raporları birleştirildiğinde ortak sonuçlar sınıfça yorumlanarak yayımlasın.
- **Sunum:** Öğrenciler çekiliş yoluyla kitaptaki bir öyküyü üstlensin. Öğrenciler, sınıf mevcuduna göre ikili gruplara ayrılabilir ya da tek de çalışabilirler. Üstlenilen öyküyü konu, temalar, karakterler, yazı dili ve duygu yönünden incelensin. Her kişi ya da ikili kendi öyküsünü en iyi anlatan önermeyi bulsun ve inceleme sonucunu kısa bir sunum biçiminde diğerlerine aktarsın. Gruplar öykülerinde en anlamlı olduğunu düşündükleri paragrafı-bölümü sınıfa okusunlar.
- **Çalıştay:** Gruplara ayrılın ve “Odada” isimli öyküde Gamze’nin, “Bazen kolumdan çıkıyor gibi hissediyorum klavyeyi,” sözünün yansıttığı gerçeği, ülke ve dünya ölçeğinde değerlendirin. Bilgisayar özellikle çocuklar ve gençler için bir bağımlılık sayılabilir mi? Çevrimiçi olma gereksinimi, yaşamları ve gelişimi nasıl etkiliyor? Konunun olumlu-olumsuz yönleri neler? Sakıncalar nasıl giderilir? Grupların bilgisayar-internet konusuyla ilgili görüş, sonuç ve önerilerini bir sonuç bildirisiyle toparlayın.
- **Senaryo:** Öğrenciler 4 gruba ayrılın. Bir grup, “Azad” isimli öykünün bitiş paragrafının en sonundaki 3 sorunun yanıtlarını; bir grup, “İntikam” öyküsünde babası hastaneden çıktıktan sonra Tolga’nın okulda ve ailesinde yaşananları; diğer grup, “Dönüş” isimli öykünün sonundaki, “Acaba Tamar’ı nasıl bir gelecek bekliyordu?” sorusunun yanıtını; dördüncü grup ise “Umut” öyküsündeki Umut’un bağımlılık tedavisi gördükten sonraki yaşamını hayal etsin. Uzun bir zaman dilimini kapsayacak bu hayalleri, nedenlerini ve nasıllarını açıklayarak bir senaryo halinde yazsınlar ve isteyen gruplar sınıfta canlandırsınlar. Kalabalık sınıflarda her bir konu için 3 kişilik birkaç grup oluşturmak daha sağlıklı sonuç verebilir.
- **Okuma:** Çağdaş edebiyatımızda gençlik sorunlarını işleyen yazarları araştırıp kitaplarını okumayı deneyin. Yeni yazarlarla tanışmanızı sağlayacak çalışmayla gençliğin önemli toplumsal konularına ilişkin bilincinizi yükseltin. Tanıştığınız yazarları ve kitaplarını sınıfta paylaşın.
- **Yazma:** Öğrenciler, “Okula gidemeyeceğine inanamamıştı ilk haftalar,” cümlesiyle başlayan birer kısa öykü yazsın. Başlangıç cümlesini istedikleri yönde geliştirebilir, yaratıcılıklarını sınavabilirler. Öyküler sınıfta okunsun ve öğrenciler tarafından en beğenilen 5 öykü, okul gazetesinde yayımlansın ya da sınıfın/okulun sosyal medya hesaplarında paylaşsın.
- **Sosyal sorumluluk projesi:** Gruplar halinde çalışarak ülkede gençler arasında çok yaygın olan bağımlılık sorunuyla mücadele etmek üzere projeler üretin. Sloganlar yazın, afişler hazırlayın; konuyu okul içinde bir farkındalık kampanyasına dönüştürün.
- **Pano:** Bütün sınıf birlikte çalışarak, eğitim hakkı konusunda yasalar, engeller, eğilimler, gerçekler gibi pek çok başlıkta ayrıntıları içeren, sorun-çözüm odaklı ve Türkiye-dünya ölçeğinde, farkındalık artırıcı,

büyük ve kapsamlı bir kolaj pano hazırlayın. Sınıfın koridorunda ya da okulun ortak bir alanında, diğer öğrencilerin de görebileceği bir yerde sergilenebilecek bu “konuşan pano” çalışması için çok yaratıcı fikirler üretilebilir, çok çarpıcı yöntemler ve ifade biçimleri kullanılabilir.